

Chiński Nowy Rok, czyli Święto Wiosny

Nowy rok w Azji Wschodniej – w krajach, w których je się pałeczkami – rozpoczyna się na przełomie stycznia i lutego.

W 2007 r. będzie to 18 lutego (rozpocznie się rok świni), w 2008 r. – 7 lutego (rok szczura), w 2009 r. – 26 stycznia (rok bawołu), a w 2010 r. – 10 lutego (rok tygrysa).

Nowy Rok to najważniejsze święto rodzinne w Chinach. W powietrzu czuje się atmosferę świąt, wszyscy obchodzą wówczas urodziny i obdarowują się prezentami, tak jak my w Boże Narodzenie. Ludzie są dla siebie miłsi, spotykają się i wymieniają życzenia. Znakiem rozpoznawczym Święta Wiosny, czyli Chińskiego Nowego Roku, są czerwone ozdoby i fajerwerki. Dlaczego?

Oto legenda tłumacząca ten zwyczaj.

Dawno temu żył straszny potwór zwany Nian (Rok), który niszczył wszystko co spotkał na swojej drodze. Bogowie niebios zdecydowali by ukryć potwora w górach i pozwolić mu wydostać się stamtąd tylko raz w roku. Mieszkańcy wiosek i miast postanowili pokonać Niana. Wiedząc, że boi się on koloru czerwonego, światła i hałasu, zapalili w domach czerwone latarnie, rozwiesili czerwone ozdoby i robili jak najwięcej hałasu, również poprzez puszczanie fajerwerków.

Potwór widząc miasta przeraził się hałasu i światła tak bardzo, że wrócił czym prędzej w góry i już nigdy nie opuścił swej jaskini. Ludzie cieszyli się wygraną i zdecydowali się co roku świętować zwycięstwo nad Nianem poprzez puszczanie fajerwerków, biciem w gongi, zdobieniem na czerwono swych obejść i paleniem świec w domach przez całą noc.

Chiński Nowy Rok to 15-dniowe obchody, podczas których każdy dzień ma swoje znaczenie.

- Pierwszy to dzień powitania bóstw ziemi i niebios.
- Drugi – modlitw do przodków i bóstw.
- Trzeciego wszyscy zamężni mężczyźni oddają cześć swoim teściom.
- Piąty, zwany Poo Woo, to dzień dla najbliższej rodziny. Chińczycy pozostają w domach i nie odwiedzają przyjaciół, gdyż to mogłoby spowodować nieszczęście.
- Począwszy od 6 aż do 10 dnia Nowego Roku trwa czas nieustannych odwiedzin i wizyt w świątyniach.
- Siódmego dnia Nowego Roku wszyscy ludzie w Chinach obchodzą urodziny. Wówczas je się tu długi makaron symbolizujący długowieczność.
- Ósmego dnia składa się hołd bogom niebios, a dziewiątego – cesarzowi Jade.
- 13 dnia Nowego Roku Chińczycy jedzą skromny posiłek na oczyszczenie organizmu.
- 14 przygotowują lampiony i gdy 15 dnia na niebie pojawia się księżyc w pełni, na ziemi odbywa się kolorowy Festiwal Lampionów, wieńczący obchody Chińskiego Święta Wiosny – Chińskiego Nowego Roku.

Jak do świętowania Nowego Roku przygotowuje się Shen Shen z Szanghaju?

Sprząta i dekoruje dom – maluje znaki

Barbara Stillmark
Chiński Nowy Rok – propozycje zajęć dla dzieci

Ponieważ podczas chińskich świąt noworocznych każdy obchodzi urodziny, ludzie spotykają się i wymieniają prezentami. Często zwyczajem jest obdarowanie dzieci i podwładnych pieniędzmi w czerwonych kopertach. Dzieciom daje się również malowane na czerwono jajka. Najważniejsze są trzy pierwsze dni Nowego Roku, ale ceremonie i różne tradycje obchodzone są, aż do Święta Latarni następującego dwa tygodnie po Nowym Roku.

Przed świętowaniem sprząta się w domostwach, gdyż podczas obchodów Nowego Roku nie powinno się wykonywać żadnych prac domowych i dotykać miotły, szufelki, noża czy nożyczek. Mogłoby to sprowadzić nieszczęście na rodzinę w nadchodzącym roku, dosłownie można by wymieść z domu szczęście.

W pierwszych dniach Nowego Roku nie można płakać, bo będzie się płakało przez cały rok. Dorośli przymykają więc oko na wybryki dzieci, bo nie chcą by one w tym czasie płakały.

Przed Nowym Rokiem Chińczycy dekorują swoje domy znakami, symbolizującymi szczęście, dobrobyt, długowieczność, płodność.

Fu dao le – czyli szczęście przybyło – to zwrot, który pojawia się na wejściu do większości domów chińskich. W Nowym Roku często wieszka się go wspak. Wówczas znaczenie tego znaku się potęguje.

Kaligrafia

FU –szczęście

Podczas rodzinnych spotkań Noworocznych w Chinach jada się specjalne potrawy symbolizujące szczęście, pomyślność, długowieczność i powodzenie w nadchodzącym roku.

źródło: <http://www.chinapage.com/word/luck.html>

Shen Shen pomaga w gotowaniu

Tradycyjne noworoczne potrawy

Jiao zi – je się w przeddzień Chińskiego Nowego Roku. Jiao zi to pierogi, które kształtem przypominają dawne chińskie pieniądze. W północnych Chinach do jednego z pierożków wkłada się monetę. Komu przypadnie pieróg z monetą, na tego czeka szczęście i pomyślność w nadchodzącym roku.

Karp – ze względu na dużo jajeczek jest symbolem płodności i szczęścia

Makaron – długowieczność długie życie

Kapusta lub sałata – dobrobyt

Gotowanie

Przepis na jiao zi:

Wyrabiamy ciasto z mąki, wody i szczypty soli – tak jak na polskie pierogi. Rozwałkujemy je tak, aby miało grubość około 3 mm i wycinamy krążki.

Farsz wegetariański robimy z tofu i selera z dodatkiem sosu sojowego lub z jajka i szczypiorku.

Farsz mięsny przygotowujemy z surowego mielonego mięsa, selera i cebulki wymieszanych z imbirem, sosem sojowym, solą i pieprzem.

Gotujące się i wypływające na wierzch pierogi, odcedzamy i zalewamy trzykrotnie zimną wodą i doprowadzamy do wrzenia.

Podajemy w osobnej miseczce sosy sojowo-octowe oraz roztarty czosnek. Bardzo dobra potrawa dla początkujących w posługiwaniu się pałeczkami.

Shen Shen robi wiatraczek z papieru symbolizujący szczęście

Wiatraczki z papieru w południowych Chinach wykonuje się podczas obchodów Nowego Roku. Symbolizują one szczęście, które ma obrócić się wokół (odpowiednikiem w naszej kulturze jest przysłowie „fortuna kołem się toczy”).

Wiatraczek origami

<http://web-jpn.org/kidsweb/virtual/origami2/variation2.html>

Shen Shen tańczy

Podczas obchodów Chińskiego Nowego Roku odbywa się wiele tańców lwów, smoków. Maską steruje prowadzący a w ognie idzie kilkoro dzieci. Lwom ofiarowuje się sałatę lub inne zielone warzywo. Kiedy Lew zje warzywa jest to dobra wróżba na nadchodzący rok.

Taniec smoka

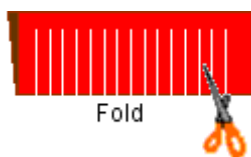
Smok i maska lwa :

<http://www.enchantedlearning.com/crafts/Masklion.shtml>

<http://www.enchantedlearning.com/crafts/chinesenewyear/lion/>

Shen Shen przygotowuje lampion na festiwal lampionów obchodzony 15 dnia Nowego Roku

Chińskie lampiony

Kartkę A4 lub inny prostokąt należy złożyć wzdłuż dłuższego boku na pół i ponocinać wielokrotnie wewnętrzną krawędź (tę która powstała w wyniku złożenia) Zostawić kilkucentymetrowe marginesy. Rozłożyć, skleić krótsze boki i doczepić rączkę.

Strona z lampionami i innymi ciekawymi zabawami chińskimi (w języku angielskim)

<http://www.enchantedlearning.com/crafts/chinesenewyear/>

http://www.activityvillage.co.uk/chinese_lantern_sheet.htm